

ПОХВАЛА МУШКОСТИ

Митар Бркић, иначе земљорадник, живео је у кући са својим оцем, мајком и сестром. Кућа је била велика, са пространим застакљеном терасом на којој су из поређаних саксија извиривале црвене мушкатле, бегоније и понеки струк цвећа, звани, лепо човек. Са обе стране стазе, која је водила од пута до степеништа, био је засађен шимшир. Митар га је, са својим сином првенцем Невеном, редовно обликовао шишањем. Дуж шимшира, паукове мреже разапете на све стране, подрхтавале су под благим замасима ветра, а једна покидана вијорила је испод терасе, са туфнастом бубицом, живом или мртвом. Да ли је њен непријатељ страдао или се прикрадао из неког угла, могло је да се само нагађа. Можда је нестрпљиво чекао свој омиљени залогај и уживао у очекиваној пропасти своје жртве. Близу ограде, паралелно са шимширом, пет туја је пркосило времену.

На десној страни фасаде, зјапила је пукотина настала за време земљотреса, чији је епицентар био у околини Копаоника. Из пукотине израсла је лозица са плавим цветићима и спуштала се преко каменог зида надолу. Пукотина није била санирана. У плану је било зидање нове куће још веће и отпорније на евентуалне потресе.

Двориште се настављало у воћњак. Преовладала су стабла дуња. С јесени је све мирисало на њих. Испод најразгранатије дуње, у дебелој хладовини, често је седела Митрова мајка Наталија. Највећи део дана проводила је ту, желећи да воћњак одбрани од комшијске деце, како

би јој јетрва скувала мало слатка, а она као што је радила сваке године, однела десетак најкрупнијих дуња у своју собу, ставила их на шифоњер, да јој, док не иструле, пријатно миришу. Био јој је ослабљен вид, а деца су то користила, прескакала ограду и крала. Викала је она на њих, претила да ће их казати родитељима, али малишани на њене речи нису обраћали пажњу јер су знали да их не може препознати.

Када је бака Наталија умрла, тој истој деци није више било занимљиво да краду дуње, а и некако, у исто време, у селу је отворена продавница у којој су могла да купе слаткише, па у поређењу са њима, дуње су им биле киселе.

Митар је био момак средњег раста, буцмаст и румених образа. На наговор другова, ставио је златну навлаку на зуб у горњој вилици, лево, тако да се увек видео када би се насмејао. Још од малих ногу, интересовао се за вез и плетење. Био је веома надарен, шта год би видео могао је да уради. Нико га није називао сека - Персом због женских послова, јер је био вичан и оним мушким где треба да се запне и некада ради од јутра до вечери. Мало је ко знао да он у ручним радовима, својственим женама, посебно ужива.

Због мајчине слабовидости, помагао је својој сестри да употпуни девојачку спрему, да не оде у мужевљев род, праћена оговарањем да је сиротица. Већи део јастучница, чаршава, прекривача био је извезен његовом руком, цветовима налик оним баштенским, а када је имао мало више времена, правио је лутке у народној ношњи.

После сестрине удаје, њене другарице су наставиле код њега да долазе. Говориле су да нико не зна да им пренесе вештину штрикања, хеклања и веза, као Митар. Био је стрпљив са свима, али према Марији показивао је посебну пажњу и наклоност.

Она је била висока, красила је дуга црна коса уплетена у две плетенице које је кружно увијала на потиљку и

причвршћивала иглама, украшеним ћилибаром. Изнад усне, са десне стране, угарком је појачавала бледуњави младеж. Почела је све чешће да одлази код Митра, који јој је све више и више постајао драг. Убрзо се за њега и удала, а тек је ушла у шеснаесту годину. То никога није зачудило јер, како је изгледала, сви су јој давали пет-шест година више.

Марија је одувек желела да има девојчицу. Била је убеђена да ће је и родити, а бабе из комшилука, кад јој је стомак био прилично велик, говориле су да ће сигурно родити попишуљу. Али родила је сина, а кум му је дао име Невен. У почетку, није могла да се брзо привикне на сина, па му је тепала:

– Мамина лепотица, мамина девојчица...

Дуго га није шишала, већ је пустила да му свилене локнице падају до рамена. Многи, који би га видели, већ поодраслог, нису веровали да је дечак, па су га зачикавали, а он би, сам или на нечији наговор, свлачио панталонице да им покаже шта је. Присутни би праснули у смех, а он би им се придружио весело поскакујући задовољан што је постао центар пажње.

Од рођења је Невен био окружен луткама које је његов отац правио и каткад продавао по вашарима. С луткама се најчешће играо. Ретко су му куповали друге играчке, посебно оне намењене дечацима: аутомобилчиће, лопте, кликере, пластичне пиштоље... сматрајући да је то, поред толико лепих лутака, само расипање новца.

Мамине пријатељице су га често миловале по коси или му штипкале румене обрашчиће, говорећи:

– Невенчићу, леп си ко девојчица, али још сад се види да ћеш бити права мушкарчина.

– Мушкарчина, него како! – добацивао је његов отац.

Те речи маминих другарица урезале су му се дубоко у памћење.